

Ukrepi za preprečitev vnosa in širjenja patogenih mikrobov v rejah prašičev

doc.dr. Marina Štukelj

Prašičereja v Sloveniji

- sprememba zdravstvenega stanja v slovenski prašičereji po vstopu v EU
- pred vstopom v EU – Slovenija prosta PRRS
- **ukinitve obveznih karanten**
- vnos različnih povzročiteljev bolezni v SLO
- 6 mesecev po vstopu v EU – dokaz protiteles proti PRRS

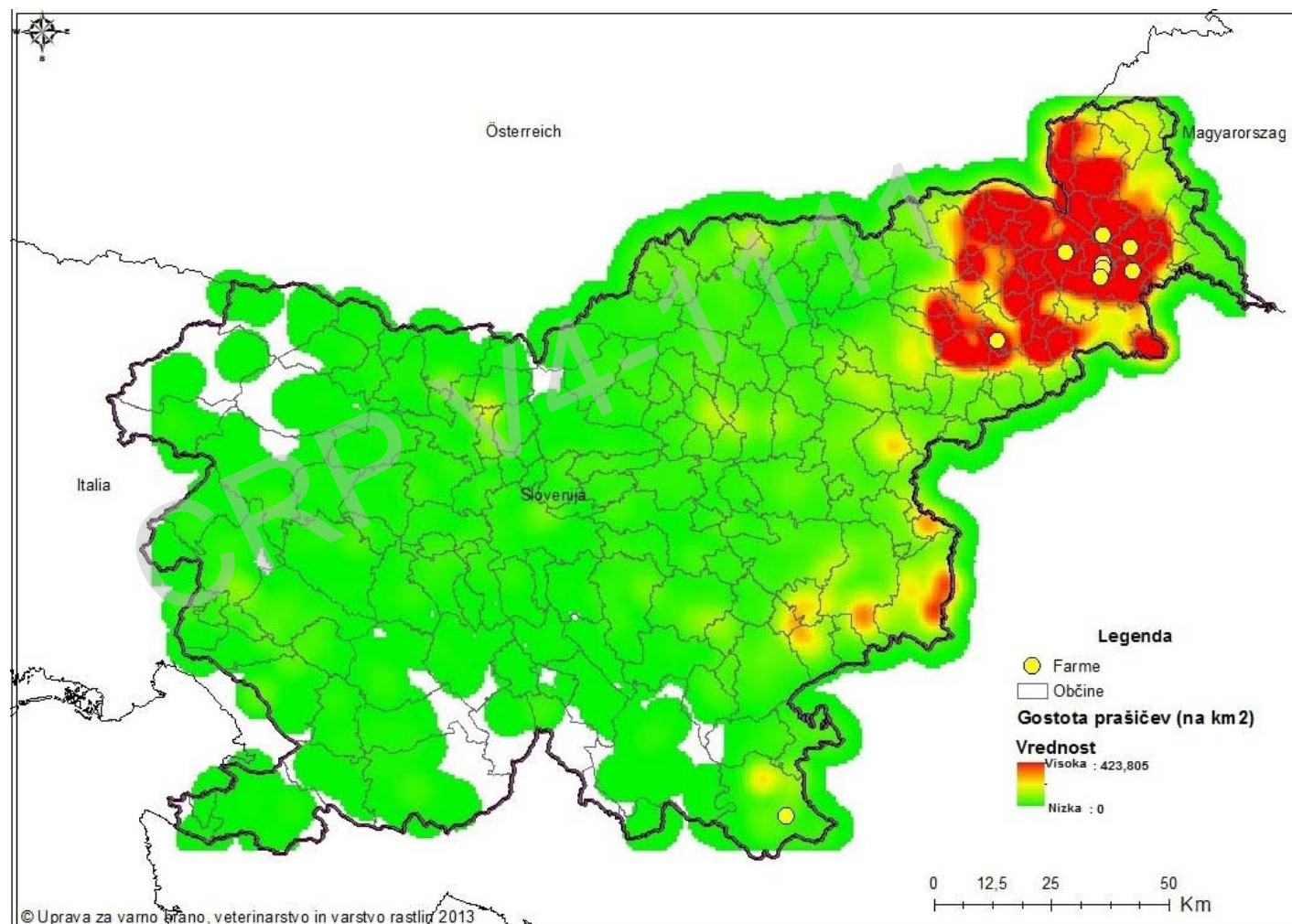

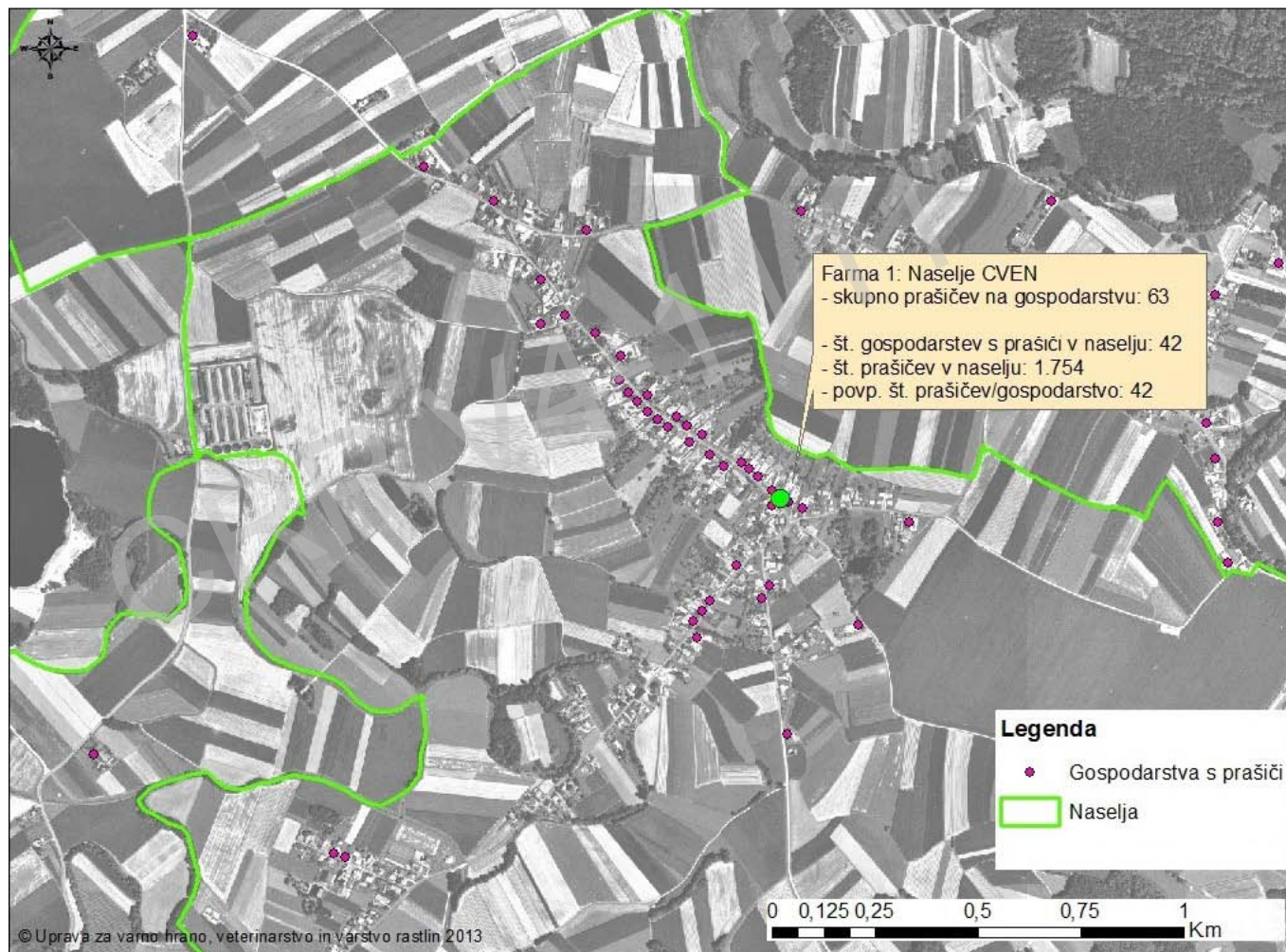
Število gospodarstev s plemenskimi svinjami

1.2.2013, baza VOLOS, centralni register prašičev (Ministrstvo za kmetijstvo in okolje)

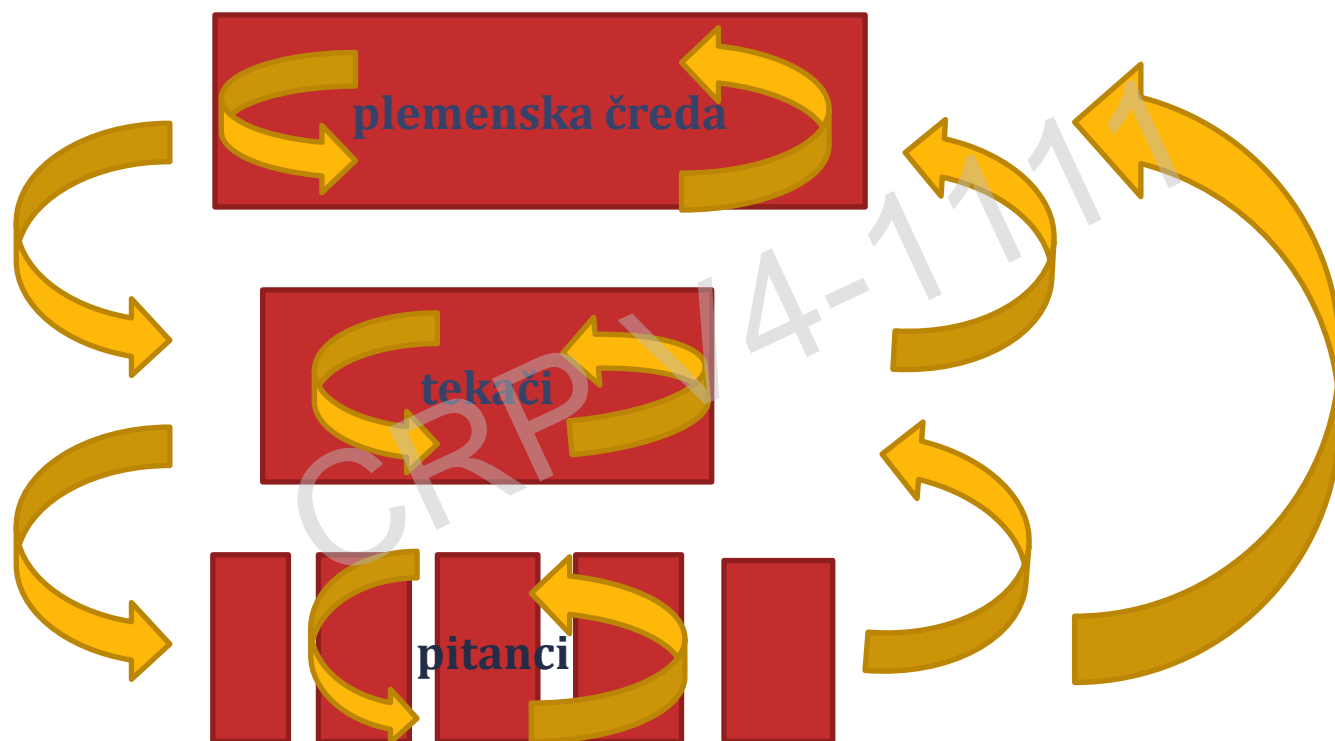
Kategorija	Gospodarstvo	Število svinj
1 do 20	3909	12853
21 do 50	206	6332
51 do 100	31	2186
101 do 200	12	1489
201 do 500	0	0
501 do 1000	2	1610
1001 do max	2	3375
Skupaj	4162	27845

Geografska razširjenost prašičev

Farma od vzreje do pitanja

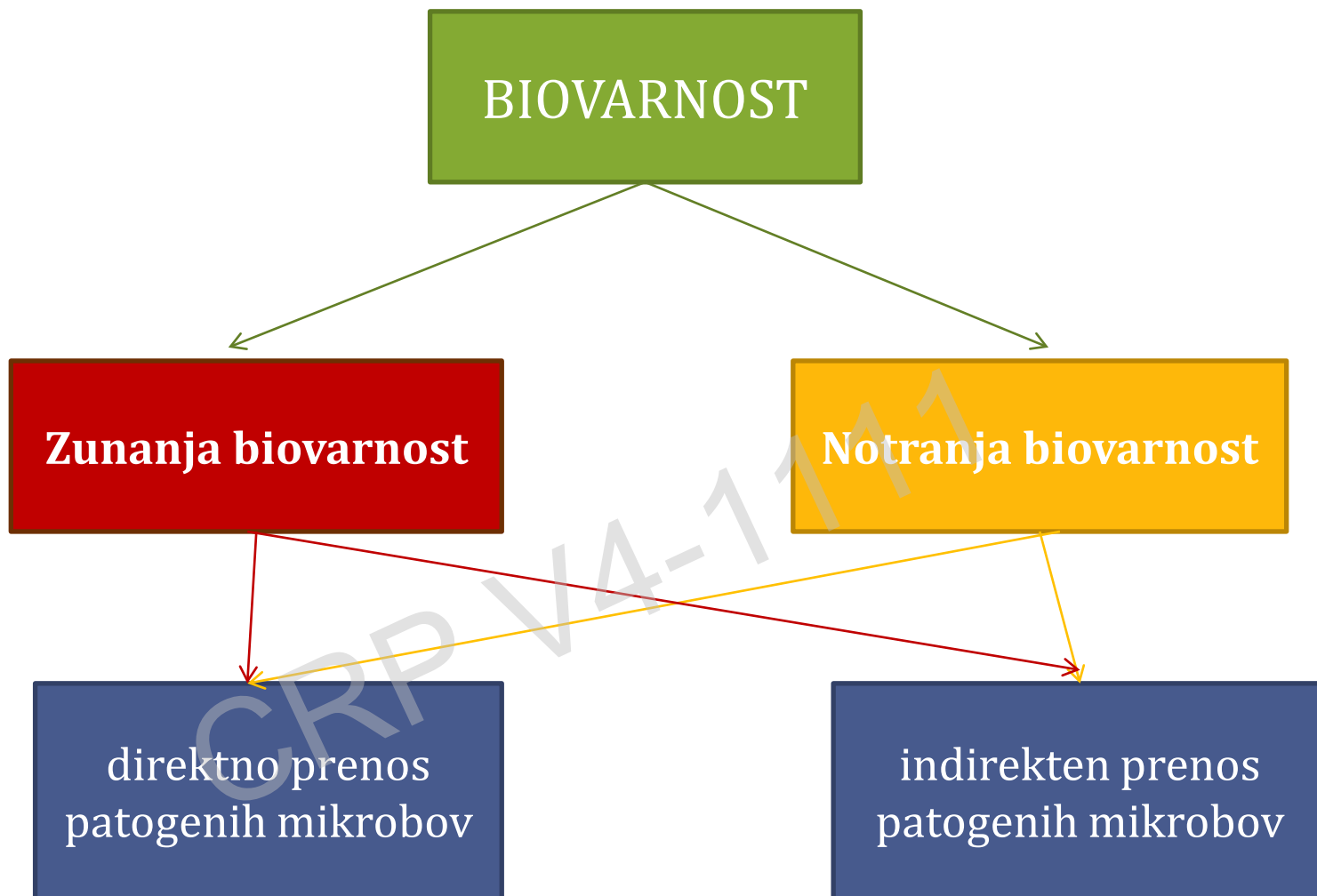
Življenje s sovražnikom....

Biovaranost

- izvajanje različnih ukrepov in postopkov za preprečitev vnosa različnih patogenih mikrobov v čredo in njihovega širjenja znotraj črede

ZUNANJA BIOVARNOST

Direkten prenos

Žive živali

- kupovanje prašičev pri rejcih s poznanim zdravstvenim statusom
- kupovanje prašičev iz čim manj različnih rej

ZUNANJA BIOVARNOST

Direkten prenos

Žive živali

- obvezna izolacija oz. karantene novih prašičev
 - ✓ trajanje vsaj 30 dni
 - ✓ druga lokacija ali vsaj 120 m od ostalih objektov
 - ✓ laboratorijsko testiranje; 24-48 ur po namestitvi in 5-7 dni pred koncem karantene

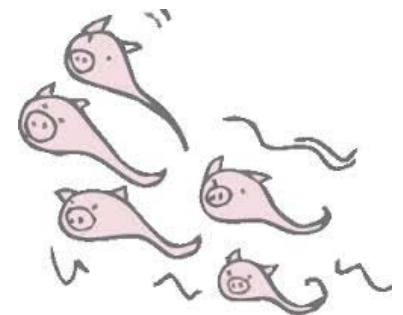

ZUNANJA BIOVARNOST

Direkten prenos

Seme

- uporaba preverjenega semena, najbolje iz o semenjevalnih središč

ZUNANJA BIOVARNOST

Indirekten prenos

Transportna sredstva

- transport prašičev z očiščenimi, razkuženimi in osušenimi vozili
- klančina za nalaganje izven dvorišča

ZUNANJA BIOVARNOST

Indirekten prenos

Ljudje

- ograja okoli farme
- prepoved vstopa na farmo nezaposlenim
- obiskovalci naj ne bodo v stiku s prašiči 24 ur pred prihodom na farmo

ZUNANJA BIOVARNOST

Indirekten prenos

Ljudje

- prhanje in preoblačenje pred vstopom na farmo
- čista obleka in obutev, ki je shranjena na farmi
- veterinarji:
 - obleka in obutev hranjena na farmi
 - material in instrumenti ne smejo v rejo, če so bili predhodno uporabljeni v drugi reji
 - očiščeni in razkuženi

ZUNANJA BIOVARNOST

Indirekten prenos

Insekti

- mehanični vektorji - muhe, komarji
- uporaba mrež, insekticidov, vab, košenje trave, izsuševanje stoječih voda v okolici farme

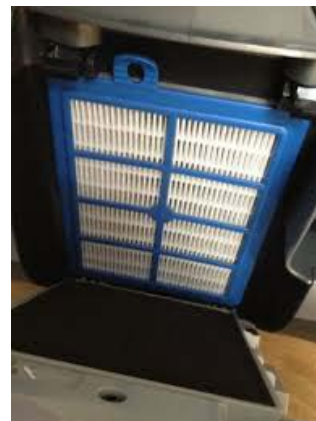

ZUNANJA BIOVARNOST

Indirekten prenos

Aerosol

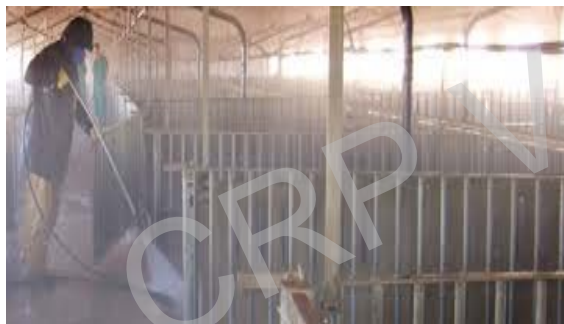
- nameščanje zračnih filtrov (gladka topografija in velika gostota prašičev)

NOTRANJA BIOVARNOST

Direkten prenos

- kategorije prašičev ločene po prostorih
- „all in /all out“ sistem reje

- enosmerni tok prašičev
- prestavitev pujskov k dojljam znotraj 24 ur od prاسitve

NOTRANJA BIOVARNOST

Direkten prenos

- bolnišnični boks ločen (ločen prostor) od ostalih prašičev, še bolje evtanazija

NOTRANJA BIOVARNOST

Direkten prenos

- prepoved prestavitve lastnih mladice v plemensko čredo najmanj 6 mesecev

NOTRANJA BIOVARNOST

Indirekten prenos

- preoblačenje in preobuvanje delavcev, razkuževanje rok in uporaba rokavic
- zaščitna obleka in obutev mora biti čista – menjava med hlevi

NOTRANJA BIOVARNOST

Indirekten prenos

- dezinfekcijske bariere pred vhodi v hleve
- raztopina se mora menjati dnevno

NOTRANJA BIOVARNOST

Indirekten prenos

- uporaba sterilnih igel
- pripomočki-shranjeni na farmi

NOTRANJA BIOVARNOST

Indirekten prenos

- zaščitne mreže na oknih, dezinsekcija

- deratizacija

- vsaka farma mora imeti načrt biovarnostnih ukrepov
 - širitev biovarnosti na večje območje
- ↓
- zmanjša širjenje patogenih mikrobov
- ↓
- učinkovita eliminacija in izkoreninjenje

Rezultati naše študije

- 5 rej je obdržalo negativni status, 1 pozitivna reja je bolezen izkoreninila
- 4 pozitivne reje so bolezen eliminirale

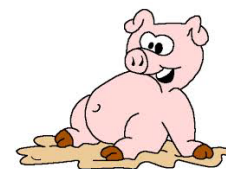
Izvajajo predpisane biovarnostne ukrepe!!!

- 6 rej:
 - v eni pričakujemo eliminacijo
 - ena reja bolezen kontrolira
 - v 4 rejah ne izvajajo biovarnostnih ukrepov

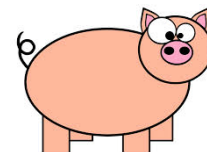
Glavne pomanjkljivosti rej

- kupovanje prašičev brez znanega zdravstvenega statusa
- vnos novih prašičev v rejo brez karantene
- različne kategorije prašičev v istem prostoru
- neizvajanje sistema »all in/ all out«

Glavne pomanjkljivosti rej

- bolnišnični boks v porodnišnici ali vzreji
- dovoljen promet na dvorišču
- številni obiski v rejah

Sklepi

- uvedba biovarnostnih ukrepov terja spremembo utečenih navad in obnašanja ljudi
- izvajanje biovarnostnih ukrepov vodi v:
 - dobro zdravstveno stanje reje
 - dobro počutje prašičev
 - dobre proizvodne rezultate
 - dobro kvaliteto mesa

Sklepi

- razlogi neučinkovitega ukrepanja in širjena patogenih mikrobov:
 - lokacija naših rej
 - vse proizvodne faze na isti lokaciji
 - ni regionalnega pristopa
 - neupoštevanje in neizvajanje biovarnostnih ukrepov:
 - ne izvajanje karanten
 - kategorije prašičev niso ločene po prostorih
 - ne izvajanje „all in all out „ sistema reje

Sklepi

- v rejah, kjer so **izvajali** predpisane **biovarnostne** ukrepe smo PRRS **eliminirali** in kasneje tudi **izkoreninili**, kljub bližini drugih pozitivnih farm prašičev in kljub tehnologiji, kjer so vse proizvodne faze na isti lokaciji

